



# Wijkplan Sociaal 2026-2030

*Schothorst, Zielhorst en Hoefkwartier*



*Stad met een hart*



# Samenwerken aan impact

Dit wijkplan is tot stand gekomen door een samenwerking van vele partijen, inwoners, professionals en andere betrokkenen. In de [bijlage](#) is hier een weergave van terug te vinden. Er is gestart met een werkn netwerk bestaande uit medewerkers van Indebuurt033, GGDrU, SRO, ABC, een gemeentelijke procesregisseur en gebiedsmanager. Dit werkn netwerk in de wijk heeft samen het proces al lerende georganiseerd en dit plan opgesteld. In dit proces zijn per thema sessies georganiseerd waarbij een veelheid aan partijen heeft meegedacht. We zien dat dit energie geeft om aan de slag te gaan met de uitvoering van dit plan!

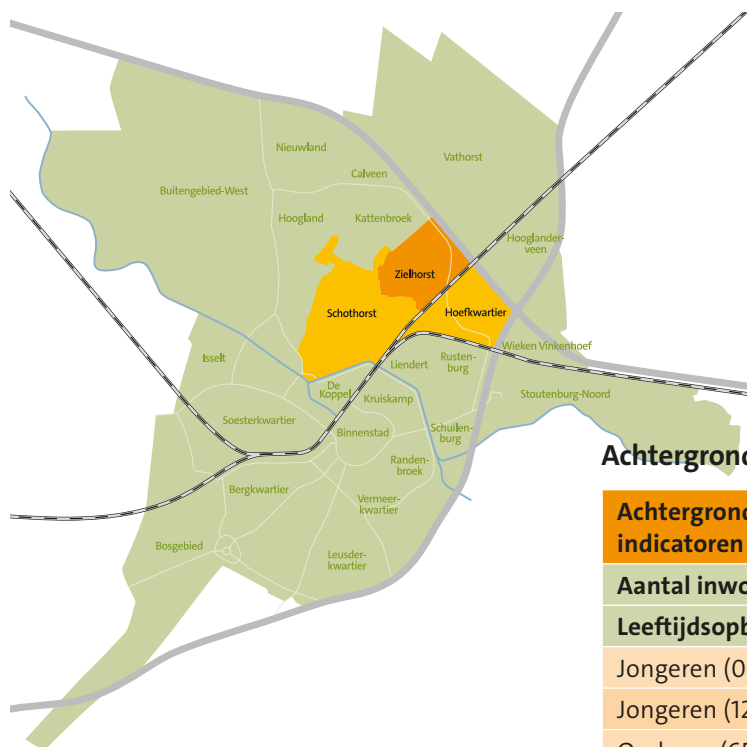
Met inwoners van de wijk zijn gesprekken gevoerd om de inhoud van het Wijkplan Sociaal richting te geven. We leren van de afgelopen periode, waarin het soms wel en soms minder

goed lukte om inwoners te betrekken. Deze lessen kunnen we goed gebruiken in de volgende wijken waar we aan een Wijkplan Sociaal gaan werken. We gaan in de komende vier jaar de samenwerking met inwoners verder versterken rondom de uitvoering van dit plan. We hebben ontdekt dat het uitwerken van plannen naar concrete activiteiten energie geeft. Daar zien we kansen voor samenwerking.

Dit Wijkplan Sociaal is tot stand gekomen door de inzet van vele partijen. Met deze samenwerking hebben we de basis gelegd voor het Wijkplan Sociaal en kunnen we met elkaar werken aan een dynamische uitvoeringsagenda. Zo werken we samen aan impact met en voor inwoners in Schothorst-Zielhorst-Hoefkwartier!



# Wijkgegevens Schothorst, Zielhorst en Hoefkwartier



## Achtergrondkenmerken wijk<sup>1</sup>

Achtergrondkenmerken en indicatoren	Schothorst-Zuid	Schothorst-Noord	Zielhorst	De Hoef	Amersfoort	Jaartal, bron
<b>Aantal inwoners</b>	4516	7174	7784	967	163758	2025, BRP
<b>Leeftijdopbouw</b>						
Jongeren (0-11 jaar)	10,7%	12,1%	11,4%	4,9%	20,5%	2025, BRP
Jongeren (12-17 jaar)	7%	6,4%	7%	5,5%	20,5%	2025, BRP
Ouderen (65+ jaar)	31,2%	23,8%	20,1%	3,9%	16,7%	2025, BRP
<b>Samenstelling huishoudens</b>						
Eenpersoonshuishoudens	46,3%	37,9%	31,8%	79,8%	38,9%	2025, BRP
Tweepersoonshuishoudens	27,4%	30,2%	31,4%	16,8%	26,3%	2025, BRP
Gezinnen	19,2%	23,2%	28,9%	1,7%	25,8%	2025, BRP
Eenoudergezinnen	6,7%	8,2%	7,6%	1,4%	8,3%	2025, BRP
<b>Eigendom woning</b>						
Corporatie huurwoning	42,3%	34,3%	26,9%	28,9%	28,9%	2025, BAG/WOZ
Particuliere huurwoning	10,4%	3,6%	7,9%	50,8%	13,5%	2025, BAG/WOZ
Koopwoning	47,2%	62,1%	65,2%	20,3%	57,6%	2025, BAG/WOZ

<sup>1</sup> Vanwege het kleine aantal inwoners van De Hoef ontbreken voor sommige indicatoren cijfers over De Hoef. Er staat dan '-' in de tabel. Vanwege het lagere aantal inwoners moeten de overige cijfers met iets meer voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.



# Inhoudsopgave

Samenwerken aan impact	2
Wijkgegevens Schothorst, Zielhorst en Hoefkwartier	3
<b>1 Doel en werkwijze</b>	<b>5</b>
1.1 Inleiding	5
1.2 Impactgedreven werken	6
<b>2 Wijkspecifiek Schothorst, Zielhorst, Hoefkwartier (SZH)</b>	<b>7</b>
<b>3 De kernaanpakken</b>	<b>10</b>
Kernaanpak 1: De kracht van verbinding en meedoen in de wijk	11
Kernaanpak 2: Gezond, actief en verbonden ouder worden in SZH	13
Kernaanpak 3: Mentaal welzijn	14
Kernaanpak 4: Kansrijk Opgroeien	15
<b>4 Processtappen en uitgangspunten</b>	<b>16</b>
<b>5 Meten, leren en verbeteren</b>	<b>18</b>
Bijlage 1: Verschil in bevolkingssamenstelling en sociale samenhang tussen buurten	19
Bijlage 2: Kernaanpak 1, Verbinding en Meedoen	21
Bijlage 3: Kernaanpak 2, Gezond, Actief en Verbonden ouder worden	24
Bijlage 4: Kernaanpak 3, Mentaal Welzijn	27
Bijlage 5: Kernaanpak 4, Kansrijk Opgroeien	29
Bijlage 6: Betrokken organisaties bij totstandkoming wijkplan	32

# 1 Doel en werkwijze

## 1.1 Inleiding

### Wijkgerichte aanpak

Onze ambitie is om voorzieningen, activiteiten en ondersteuning dichtbij de inwoner te realiseren. Afgestemd op de behoeften van de inwoners uit de wijk en aansluitend op lokale structuren en netwerken. Samenhangend omdat dat het meest efficiënt is en begrijpelijk voor inwoners in de wijk. Met gerichte inzet op groepen in een kwetsbare situatie. Zie hiervoor ook de ambities zoals verwoord in het beleidskader Inclusieve Stad.

Daarom schrijven we voor elke wijkcombinatie in Amersfoort een Wijkplan Sociaal

(Amersfoort heeft 9 wijkcombinaties die bestaan uit 1 of meerdere wijken). De meerwaarde van dit nieuwe Wijkplan Sociaal is dat bestaande en nieuwe plannen van verschillende

organisaties met een belangrijke functie in de wijk worden samengevoegd tot één plan. Dit zorgt ervoor dat ondersteuning en hulp voor inwoners beter op elkaar afgestemd is. Inwoners gaan merken dat professionals eerder en beter kunnen helpen bij de opgaves die er zijn in de wijk.

Dit plan sluit aan bij bestaande organisaties (formeel en informeel), netwerken en ontmoetingsplekken: de zogenaamde basisinfrastructuur in de wijk (zie afbeelding hiernaast). We koesteren deze sociale basis en ondersteunen deze op plekken waar inwoners al komen. Bijvoorbeeld het consultatiebureau, kinderopvang, scholen, wijkcentra, jongerencentra, sportverenigingen, geloofsgemeenschappen. We vinden het belangrijk dat wat al goed werkt, goed blijft werken.

### Wat willen we bereiken met het Wijkplan Sociaal?

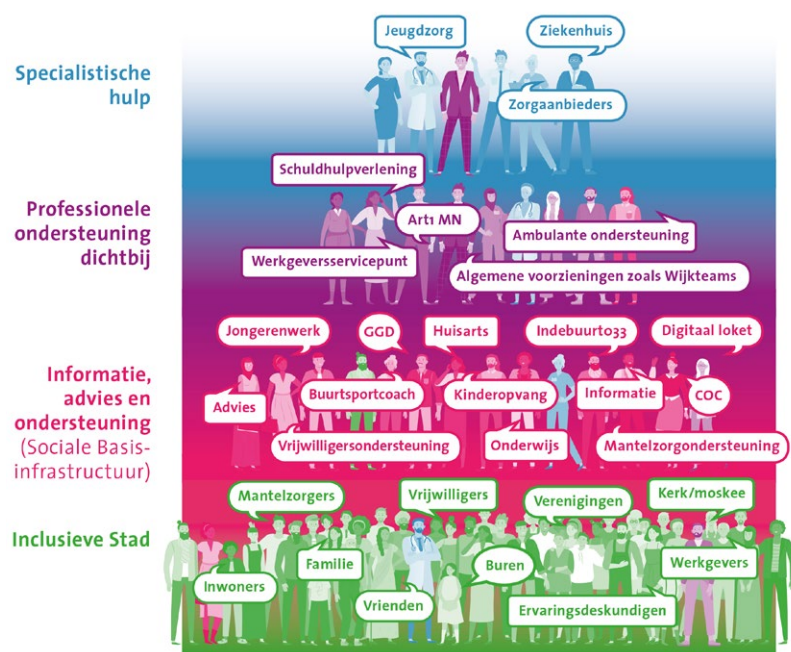
In Amersfoort willen we dat alle inwoners:

- Gezond en vitaal zijn,
- Kunnen meedoen in de samenleving
- Omzien naar elkaar.

Om dit te bereiken, richten we ons op preventie en bouwen we aan een sterke sociale basis in alle wijken. Met het Wijkplan Sociaal werken we in alle wijken aan onderstaande doelen en subdoelen:

Meer gezonde en vitale inwoners	Meer kansen, meedoen en omzien naar elkaar
Betere fysieke gezondheid	Meer meedoen en omzien naar elkaar
Betere mentale gezondheid	Meer mensen zijn zelfstandig
Gezondere leefstijl	Meer kansrijke ontwikkeling
	Veiliger thuis

Deze doelen zijn vastgesteld door de gemeente en vormen de basis voor de aanpak in het Wijkplan Sociaal.





Het Wijkplan Sociaal beschrijft per wijk wat er nodig is in de wijk om deze doelen te realiseren. We werken gefaseerd en hebben oog voor wat er al is en wat goed gaat. Het plan wordt vastgesteld voor de duur van vier jaar, maar we evalueren regelmatig, zodat we kunnen leren en waar nodig bijsturen.

In het Wijkplan Sociaal laten we zien waar we naartoe werken en met welke activiteiten we dat beogen te doen. Met de tabel (laatste deel van dit plan) schetsen we deze mogelijke activiteiten. Dit vormt de basis om in de volgende stap, als werknetwerk én samen met de relevante deelnemers aan de eerdere sessies van de kernaanpakken, de dynamische uitvoeringsagenda op te stellen en uit te voeren. Het plan is dynamisch omdat we steeds meten, leren en verbeteren. Zo kunnen we blijven doen wat nodig is om de doelen voor inwoners te realiseren.

## 1.2 Impactgedreven werken

Bij het opstellen en uitvoeren van het Wijkplan Sociaal werken we met de **methode van impactgedreven werken**. We gebruiken het **factorenmodel** (Impactpunt), dat laat zien welke factoren volgens wetenschappelijke kennis belangrijk zijn voor onze doelen. Samen met cijfers over de wijk en kennis van inwoners en professionals helpen deze inzichten om de belangrijkste factoren voor de wijk te bepalen. Samen met inwoners en professionals kijken we vervolgens welke inzet nodig is om factoren positief te beïnvloeden. Voorbeelden van deze factoren zijn participatie, stress, taalbeheersing en bewegen. Impactgedreven werken betekent in de uitvoering een continu proces van meten, leren en verbeteren, zodat steeds meer impact gerealiseerd kan worden.

## 2 Wijkspecifiek Schothorst, Zielhorst, Hoefkwartier (SZH)

### Inleiding

Wat hebben inwoners uit de wijk Schothorst-Zielhorst-Hoefkwartier nodig om (nog) gezonder en vitaler te leven, kansen te vergroten en om te zien naar elkaar? Om deze vraag te kunnen beantwoorden, hebben we eerst een analyse van de wijk gemaakt. In de analyse hebben we wijkcijfers, wetenschappelijke inzichten en de ervaringen van professionals en inwoners gecombineerd.

Om te bepalen waar in deze wijk op wordt ingezet, zijn factoren gekozen die het meeste verschil kunnen maken en waar we met 4 kernaanpakken aan gaan werken.

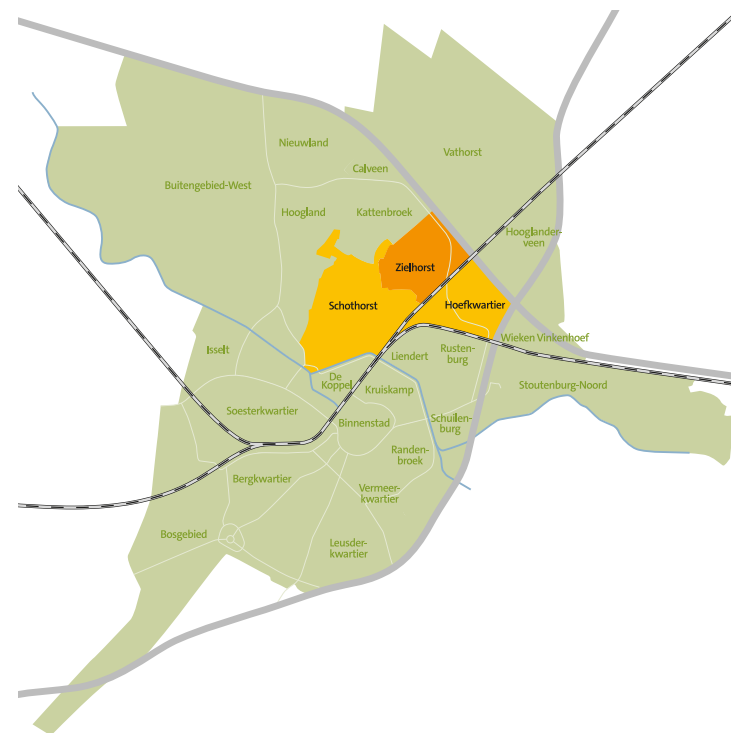
In dit hoofdstuk presenteren we de analyse en introduceren we de kernaanpakken.

### De wijk Schothorst-Zielhorst-Hoefkwartier en belangrijke bevindingen

Schothorst-Zielhorst-Hoefkwartier (SZH) is een combinatie van 3 wijken, met verschillende buurten. In het vervolg zullen we deze 'wijkcombinatie' doorgaans 'wijk' noemen. Uit cijfers blijkt dat Schothorst en Zielhorst op veel factoren niet afwijken van Amersfoort gemiddeld. Vanwege het kleine aantal inwoners in Hoefkwartier hebben we weinig cijfers over deze wijk. Een volledig wijkprofiel is beschikbaar via deze [link](#).

### Verbondenheid en steun in de wijk

Met een score van 6,3 voor sociale cohesie op een schaal van 10 wijkt Schothorst-Zielhorst-Hoefkwartier niet af van het Amersfoortse gemiddelde. Een score rond de zes kan echter niet als hoog worden beschouwd, vooral gezien het belang van sociale cohesie: sociale steun en onderlinge verbondenheid leveren een belangrijke bijdrage aan fysieke en mentale gezondheid, een gezonde leefstijl, kansrijke ontwikkeling en een veilig thuis. Professionals en inwoners zien steun en verbondenheid als het fundament voor een betekenisvol leven voor iedereen. Zij benadrukken het belang van ontmoeting, meedoen en sociale steun, met name voor de nieuwe buurt Hoefkwartier, maar ook voor Schothorst en Zielhorst. Daarnaast verschilt de sociale samenhang sterk tussen buurten en straten in dit gebied. Dat is iets wat we (nog) niet goed in cijfers kunnen vangen. In sommige buurten of straten is er een sterk gevoel van saamhorigheid en willen inwoners (nog meer) voor elkaar betekenen. In andere gebieden leven mensen meer langs elkaar heen of klagen zij over gebrekkig contact.



### Vershil in verbinding tussen buurten en wijken

Hoefkwartier is een wijk in ontwikkeling. Hoewel een deel van de inwoners positief is over het wonen en zich wil inzetten voor de wijk, is er behoefte aan meer verbinding, inclusieve sociale activiteiten en ontmoetingsplekken die participatie en steun stimuleren.

Schothorst-Zuid kent relatief veel multiproblematiek, armoede en verhuisbewegingen, wat de sociale samenhang bemoeilijkt en de behoefte aan ontmoeting en sociale steun vergroot. Binnen de wijk bestaan duidelijke verschillen tussen de stabiele en initiatiefrijke buurt De Koperhorst, de versnipperde sociale samenhang in De Vuurtoren en de beperkte, lokaal gebonden samenhang in De Plaatsen.

In Schothorst-Noord, met veel koop- en eengezinswoningen en relatief veel kinderen, is de sociale samenhang lokaal en beperkt.

In Zielhorst zijn er veel wijkinitiatieven en betrokken inwoners. Maar ook hier verdient de sociale samenhang aandacht, bijvoorbeeld als het gaat om enkele flatgebouwen. In de bijlage is een uitgebreide beschrijving te vinden over het verschil in bevolkingssamenstelling en sociale samenhang tussen buurten.

### **Groot aandeel 65-plussers en een kwetsbare groep die extra aandacht nodig heeft**

In Schothorst-Zuid (30,8%), maar ook in Schothorst-Noord (23%) en Zielhorst (19,2%) leven veel ouderen, in vergelijking met de rest van de stad. In 2030 is het aandeel 65-plussers in Schothorst-Zuid naar verwachting gestegen naar 33%, in Schothorst-Noord naar 27% en in Zielhorst naar 25%. Deze aandelen zijn hoger dan in Amersfoort gemiddeld (19%).

Professionals herkennen de versnelde vergrijzing in dit gebied en signaleren dat dit nu al merkbaar is. Ze maken zich zorgen over de toename van bijvoorbeeld dementie, verward gedrag, de (over-)belasting van mantelzorgers en het vinden van passende ondersteuning en zorg. Hoewel er in Schothorst en Zielhorst een groep ouderen is die goed functioneert, mede dankzij een sterk sociaal netwerk, is er ook een deel dat kwetsbaar is. Het gaat hierbij om ouderen die eenzaam zijn en geen beroep kunnen doen op hulp uit hun eigen netwerk of een achterstand op het gebied van digitale en taalvaardigheden hebben. Professionals willen voor deze groep goede aansluiting op elkaar, en op activiteiten en voldoende (digitale) vaardigheden. Actief ouder worden bevordert zelfstandigheid, gezondheid en de ervaren levenskwaliteit.

### **Psychosociale problemen en stress**

1 op de 5 inwoners van Schothorst-Zielhorst-Hoefkwartier heeft recent (heel) veel stress ervaren. Dit wijkt niet af van het Amersfoortse gemiddelde, maar verdient aandacht gezien de grote impact van stress. Psychosociale problemen en stress beïnvloeden gezondheid, kansen en participatie. Ook de opvoeding, taalontwikkeling of overgang naar een andere levensfase kunnen lastiger zijn, wanneer iemand stress of mentale problemen ervaart.

Professionals zien dat mensen met psychosociale kwetsbaarheid in SZH vaak niet bereikt worden met reguliere aanpakken. Zij signaleren stress (onder andere als oorzaak van bestaansonzekerheid), verward gedrag, en een relatief groot aantal jongvolwassenen met autisme of inwoners met langdurige psychosociale klachten in de wijk. Een groot deel van de vragen die huisartsen krijgen raken het mentale welzijn en kunnen beter door het sociaal domein of het sociale netwerk worden opgepakt. Volgens professionals zijn gebrekkige sociale cohesie en schaamte de redenen dat mensen niet snel om hulp in het eigen netwerk vragen. Op dit onderwerp zien we verschillen tussen buurten en wijken in SZH:

- Het Plot in Hoefkwartier is een appartement met verschillende doelgroepen bij elkaar. Het samenleven staat soms onder druk.
- In Hoefkwartier worden vaak inwoners geplaatst die een indicatie hebben voor begeleid wonen.
- In Hoefkwartier wonen relatief veel jongvolwassenen met problemen.
- In de buurt De Plaatsen zijn er meer bewoners met psychosociale klachten.
- In Hoefkwartier en De Plaatsen is er meer culturele diversiteit, waardoor aandacht voor cultuursensitief werken nodig is.

### **Bestaanszekerheid, ontwikkeling van kinderen en opvoeding**

Een goede start voorkomt veel problemen later in het leven. Een goede thuissituatie en opvoedvaardigheden zijn een belangrijke fundering voor de toekomst van kinderen en spelen voor bijna al onze doelen een belangrijke rol. Professionals merken op dat bestaansonzekerheid een goede thuissituatie vaak belemmert, vooral in Schothorst-Zuid. Hier groeien relatief veel kinderen op in een gezin dat moet rondkomen van een bijstandsuitkering (14%, t.o.v. 5% in Amersfoort gemiddeld). In de buurt De Plaatsen is de sociaaleconomische status, uitgedrukt met de SES-WOA, het laagst. Het is daarmee een belangrijke onderliggende factor voor de ontwikkeling en veiligheid van kinderen in dit gebied. Daarnaast is er volgens enkele professionals sprake van veel complexe scheidingen in Schothorst en Zielhorst.

Bij 11% van de 2-jarigen in Schothorst-Zuid is er sprake van een negatieve score op spraak- en taalontwikkeling, en op school is deze achterstand niet altijd ingelopen. Professionals geven aan dat er steeds meer kinderen zijn die niet goed mee kunnen doen. Kinderdagverblijven merken bijvoorbeeld op dat kinderen vaker moeite hebben met zelfstandig spelen, slapen of zindelijk zijn, wat misschien te maken heeft met opvoedstress en druk onder ouders.

Scholen signaleren problemen met emotieregulatie en een toename in gedragsproblemen. Buiten spelen wordt door sommige kinderen als onveilig ervaren, bijvoorbeeld door agressie op straat of op schoolpleinen. Ouders lopen tegen vragen aan over goede begeleiding bij het sociale mediagebruik van hun kinderen, evenals over hoogbegaafdheid, ADHD en autisme. Een goede schoolomgeving biedt veel kansen voor een stevige basis voor de toekomst. Het valt op dat het aantal basisschoolleerlingen met onderadvies met 43% in Schothorst-Zuid relatief hoog is (Amersfoort gemiddeld: 28%). Jongeren ervaren in Schothorst en Zielhorst volgens professionals ook veel druk om erbij te horen en te presteren.

### Top 15 factoren voor deze wijk

Op basis van bovenstaande analyse van de wijk en de ervaringen van professionals en inwoners zijn er in een gezamenlijke wijk sessie factoren gekozen. Factoren, waar we aan moeten werken om gezondheid, kansen en meedoen te bevorderen in SZH.



De 15 meest gekozen factoren vormen de basis voor thema's, hierna kernaanpakken, waarmee we aan de factoren gaan werken. Hieronder staat deze top 15 voor SZH. De volgorde geeft geen prioriteit aan.

### De factoren met de hoogste score zijn:

1. Participatie
2. Sociale steun en verbondenheid
3. Ervaren kwaliteit van leven
4. Inclusie
5. Bewegen
6. Sociaal-emotionele vaardigheden
7. Stress
8. Psychosociale problemen
9. Woning en woonomgeving
10. Actief ouder worden
11. Taalbeheersing
12. Kindermishandeling en huiselijk geweld
13. Zingeving
14. Opvoedgedrag en opvoedvaardigheden
15. Schoolfactoren

De factor woning en woonomgeving wordt meegenomen in het Wijkplan Leefbaarheid en niet in het Wijkplan Sociaal, omdat dat plan meer ruimte biedt voor een goede aanpak hierop.

## 3 De kernaanpakken

### Welke kernaanpakken/thema's zijn er?

Op basis van de analyse van de wijk, de gekozen factoren en samenhang tussen de factoren zijn vier kernaanpakken ontstaan.

- Kernaanpak 1: **De kracht van verbinding en meedoen in de wijk**
- Kernaanpak 2: **Gezond, actief en verbonden ouder worden**
- Kernaanpak 3: **Mentaal welzijn**
- Kernaanpak 4: **Kansrijk opgroeien**

De factor wonen en woonomgeving en wonen en buurtkenmerken worden meegenomen in de wijkplannen en/of buurtagenda's van de afdeling Leefbaarheid en niet in het Wijkplan Sociaal. Deze gebiedsplannen en buurtagenda's bieden meer ruimte voor een goede aanpak hierop.



### Inleiding

In de kernaanpakken beschrijven we hoe we aan de factoren werken om gezondheid en kansen duurzaam te bevorderen. In een tabel geven we de eerste vertaling naar activiteiten die we voortzetten, uitbreiden, verbeteren, willen verkennen of nieuw willen starten. De vertaling hiervan (voortzetten, verbeteren, uitbreiden en nieuw) gaan we samen verder invullen bij het opstellen van de dynamische uitvoeringsagenda. Meten, leren en verbeteren van de activiteiten, interventies en/of maatregelen is vervolgens belangrijk. Op deze manier houden we ruimte voor aanvullingen of anders. Uitkomsten kunnen zijn:

- Meer aandacht geven aan een goedwerkende activiteit of interventie etc.;
- Het aantal activiteiten te verkleinen dat niet aansluit bij de gekozen factoren voor de wijk. Om de beschikbare middelen in te kunnen zetten daar waar deze “impact”/ resultaat hebben én deze herkenbaarder te maken voor de wijk;
- Meer inwoners bereiken door het organiseren van groepsactiviteiten;
- Het starten van een nieuwe interventie in ruil voor een interventie of activiteit die minder goed aansluit bij de gekozen factoren en de werking hiervan.

De benoemde activiteiten in de tabel zijn het resultaat van de gehouden sessies waar we inbreng vanuit de wetenschap over wat werkt, de praktijk en ervaring samen hebben gebracht. We werken met voorbeelden om de ruimte te hebben om na bijvoorbeeld een verkenning de best passende interventie te kunnen toepassen. Dat kan zijn de activiteit of interventie die tijdens een kernaanpak sessie is genoemd of een geheel andere, omdat deze meer passend blijkt te zijn. Concreet betekent dit dat de activiteiten of interventies of maatregelen die in eerdere sessies van de kernaanpakken zijn benoemd niet hier terug te zien zijn of als voorbeeld worden benoemd. Deze horen thuis in de dynamische uitvoeringsagenda welke als vervolgstap opgesteld gaat worden.

# Kernaanpak 1: De kracht van verbinding en meedoen in de wijk

## Wat houdt de kernaanpak in?

Schothorst, Zielhorst en Hoefkwartier zijn ontstaan op het grondgebied van het voormalige dorp Hoogland. Hier was sociale cohesie vanzelfsprekend en stonden mensen voor elkaar klaar. Deze krachtige basis willen we opnieuw vormgeven en verbinden aan recente moderne ontwikkelingen. Met deze kernaanpak activeren we het sociale weefsel en thuisgevoel in het gebied, waardoor het een plek wordt waar iedereen, van jong tot oud, ontmoeting en ondersteuning vindt, zich fijn en veilig voelt, graag deelneemt aan activiteiten of zelf een bijdrage levert.

Op welke factoren zet de kernaanpak in en hoe hangen deze factoren samen?

## In deze kernaanpak zetten we in op:

- Sociale steun en verbondenheid
- Participatie
- Inclusie
- Taalbeheersing
- Zingeving
- Ervaren kwaliteit van leven

Met participatie wordt hier vooral sociale participatie bedoeld: interactie met elkaar en meedoen met activiteiten. Participatie bevordert het welzijn, zingeving en de kwaliteit van leven. Professionals merken op dat beweegactiviteiten verbinding en ontmoeting kunnen bevorderen. Regelmatige participatie vergroot bovendien de kans op sociale steun. Sociale steun en verbondenheid betekent emotionele of praktische hulp van naasten en het gevoel ergens bij te horen, zoals in de buurt met buren. Een stabiel netwerk is volgens professionals essentieel, vooral bij ingrijpende gebeurtenissen. Onderzoek laat zien dat een stabiel netwerk een belangrijke beschermende factor is: het verbetert schoolprestaties, stimuleert beweging, versterkt de ouder-kindrelatie en het veiligheidsgevoel in de buurt, en helpt schulden en psychische problemen te voorkomen. Het blijkt dat fysieke aandoeningen of ontoereikende taalbeheersing een risico kunnen zijn om mee te doen of sociale steun te ontvangen. Een goede taalbeheersing én inclusieve activiteiten waaraan iedereen, ongeacht het taalniveau, kan meedoen en zich welkom voelt, zijn daarom belangrijke (rand)voorwaarden bij deze kernaanpak.





### **Wat we doen in deze kernaanpak**

- > Inwoners ontmoeten elkaar gemakkelijk in de wijk, voelen zich welkom en zien naar elkaar om. Ontmoetingsplekken vormen het kloppend hart van de wijk en versterken onderlinge steun en betrokkenheid.
- > Inwoners nemen actief deel en krijgen de ruimte en ondersteuning om zelf activiteiten en netwerken te organiseren.
- > Activiteiten en ondersteuning sluiten aan bij wat inwoners nodig hebben en zijn laagdrempelig, inclusief en aantrekkelijk voor diverse doelgroepen.
- > Er is sterke uitwisseling tussen inwoners, organisaties en professionals over het samenleven in de wijk en over het beschikbare activiteiten- en ondersteuningsaanbod.

In de bijlage vanaf [pagina 19](#) geven we in tabelvorm aan wat we willen doen, met voorbeelden van concrete interventies, voorzieningen of maatregelen.

De wijk- en buurtverschillen in verbinding en meedoen ([zie bijlage 1](#)) vragen om verschillende aanpakken en verschillende mate van intensiteit: soms is het vooral belangrijk het bestaande goede contact te blijven faciliteren, soms moet het juist vanaf de basis worden opgebouwd. In de dynamische uitvoeringsagenda zullen we onderstaande generieke activiteiten concreter uitwerken voor verschillende buurt- en wijkbehoeftes.

### **Waar gaat deze kernaanpak niet over?**

Deze kernaanpak richt zich op de sociale samenhang in de wijk. De sociale samenhang tussen specifieke doelgroepen zoals ouderen, ouders en mensen met psychische kwetsbaarheid wordt behandeld in kernaanpakken 2, 3 en 4.

# Kernaanpak 2: Gezond, actief en verbonden ouder worden in SZH

## Wat houdt de kernaanpak in?

Met deze kernaanpak bouwen we aan een gebied waarin iedereen kan meedoen en een hoge levenskwaliteit ervaart, ongeacht de leeftijd. We stimuleren gezond en actief ouder worden in een sterk (wijk)netwerk. In de aanpak maken we waar nodig onderscheid tussen inwoners van 65 tot 75 jaar en inwoners van 75 jaar en ouder, omdat deze groepen uiteenlopende behoeften hebben. Inwoners in de eerste groep hebben vaak net de overstap naar pensioen gemaakt, wat ruimte biedt voor nieuwe activiteiten, maar ook vragen oproept over invulling van deze nieuwe levensfase. Inwoners van 75 jaar en ouder hebben een groter risico op gezondheidsproblemen en kunnen daardoor meer ondersteuning nodig hebben in het dagelijks leven. Deze kernaanpak heeft met name betrekking op Schothorst en Zielhorst.

## Op welke factoren zet de kernaanpak in en hoe hangen deze factoren samen?

Deze kernaanpak zet in op:

- Participatie
- Sociale steun en verbondenheid
- Bewegen
- Zingeving
- Actief ouder worden
- Psychosociale problemen
- Ervaren kwaliteit van leven



Psychosociale problemen komen minder vaak voor bij ouderen die regelmatig en vaak participeren, veel sociale steun ervaren en actief ouder worden. Een belangrijke randvoorwaarde voor deelname aan sociale activiteiten is dat inwoners mobiel zijn – zowel fysiek als praktisch in staat om naar activiteiten toe te gaan. Beweegactiviteiten faciliteren ontmoeting en kunnen fysieke gezondheidsproblemen voorkomen. De factor ‘ervaren kwaliteit van leven’ is een uitkomst en wordt beïnvloed door de overige factoren.

## Wat we doen in deze kernaanpak

- > Ouderen en mantelzorgers kunnen rekenen op informatie en steun vanuit hun naasten, burens en de wijk.
- > Er zijn volop mogelijkheden om te bewegen en anderen te ontmoeten, zodat ouderen fysiek actief blijven en sociale contacten onderhouden. Belemmeringen in vervoer en bereikbaarheid worden verminderd.
- > Professionals werken goed samen met duidelijke afspraken, zodat inwoners en mantelzorgers passende en samenhangende ondersteuning ervaren.

Zie de bijlage voor de tabel bij deze kernaanpak. We houden in de uitvoering ook rekening met eventuele buurt- en wijkverschillen en verschillende doelgroepen.

## Waar gaat deze kernaanpak niet over?

Voor ouderen is het belangrijk om te kunnen blijven verplaatsen in de wijk en daarbuiten. De ruimtelijke inrichting en mobiliteitsplannen kunnen hieraan bijdragen, bijvoorbeeld met brede stoepen of goede busverbindingen. Dit maakt geen onderdeel uit van Wijkplan Sociaal en wordt waar mogelijk en nodig meegenomen in Wijkplan leefbaarheid.

Ook sociale cohesie is belangrijk - hierover staat al veel beschreven in [kernaanpak 1](#).

# Kernaanpak 3: Mentaal welzijn

## Wat houdt de kernaanpak in?

Met deze kernaanpak richten we ons op het bevorderen van mentaal welzijn van inwoners met psychische kwetsbaarheid. We zetten in op een omgeving waar iedereen zich veilig en ondersteund door de gemeenschap voelt. Waar psychosociale problemen bespreekbaar en geaccepteerd zijn. Meedoen in de wijk en contact met anderen kan helpen om zich goed te voelen. Ook gezonde beweeggewoontes kunnen bijdragen aan mentale balans en veerkracht. Zo willen we in Schothorst, Zielhorst en Hoefkwartier werken aan een goede kwaliteit van leven.

## Op welke factoren zet de kernaanpak in en hoe hangen deze factoren samen?

In deze kernaanpak zetten we in op:

- Psychosociale problemen
- Stress
- Bewegen
- Sociale steun en verbondenheid
- Ervaren kwaliteit van leven

Sociale steun en verbondenheid met anderen is een belangrijke beschermende factor voor het ervaren van psychosociale problemen. Professionals zien bewegen als middel om niet alleen de fysieke, maar ook de mentale gezondheid te bevorderen. Socialemotionele vaardigheden beschermen voor psychosociale problemen en zijn daarmee ook een middel om te werken aan de mentale gezondheid. Deze factor willen we met de kernaanpak

Kansrijk Opgroeien beïnvloeden. Professionals geven aan dat armoede een belangrijke oorzaak is van stress in bepaalde buurten. Ook de aanpak van armoede is onderdeel van de kernaanpak Kansrijk Opgroeien, omdat dit de ontwikkeling van kinderen sterk beïnvloedt.

## Wat we doen in deze kernaanpak

- > Inwoners komen op de juiste plek terecht, door betere vindbaarheid van het aanbod, warme toeleiding en soepele doorverwijzing tussen medisch en sociaal domein.
- > We organiseren activiteiten en informatiebijeenkomsten die inwoners laagdrempelig informeren over mentale gezondheid, zodat vragen sneller gesteld kunnen worden en stigma vermindert.
- > Beweeg- en ontmoetingsactiviteiten in de wijk stimuleren contact met elkaar en met andere wijkbewoners.

In de uitvoering houden we rekening met verschillende doelgroepen en hoe we deze in de verschillende buurten en wijken met welke activiteiten kunnen bereiken.

Zie de bijlage voor de tabel bij deze kernaanpak.

## Waar gaat deze kernaanpak niet over?

Kernaanpak 1, de kracht van verbinding en meedoen in de wijk, gaat over de algemene wijkparticipatie, voor alle inwoners. Psychosociale kwetsbaarheid van ouderen en van kinderen en hun opvoeders wordt meegenomen in respectievelijk kernaanpak 2 en 4.



# Kernaanpak 4: Kansrijk opgroeien

## Wat houdt de kernaanpak in?

Ieder kind verdient een goede start om zich te ontwikkelen. Met de kernaanpak Kansrijk Opgroeien willen we een omgeving creëren waarin kinderen en jongeren kansrijk, gezond en veilig opgroeien en kunnen meedoen in de wijk. We werken aan gelijke ontwikkelkansen, zodat alle kinderen de mogelijkheid hebben om het beste uit zichzelf te halen. Deze kernaanpak heeft met name betrekking op de wijken Schothorst en Zielhorst, omdat er weinig kinderen in Hoefkwartier wonen.

## Op welke factoren zet de kernaanpak in en hoe hangen deze factoren samen?

In deze kernaanpak zetten we in op:

- Opvoedgedrag en opvoedvaardigheden
- Sociale steun en verbondenheid
- Schoolfactoren
- Kindermishandeling en huiselijk geweld
- Taalbeheersing
- Sociaal-emotionele vaardigheden.
- Voor de buurt De Plaatsen richten we ons op sociaaleconomische status en arbeidsparticipatie

Het opvoedgedrag en de opvoedvaardigheden van ouders spelen voor bijna al onze doelen een belangrijke rol. Ook hangt deze factor samen met onder andere bewegen, de ontwikkeling van sociaal-emotionele vaardigheden, psychosociale problemen bij kinderen, de taalbeheersing en kindermishandeling en huiselijk geweld. Andere factoren die de kans



op huiselijk geweld verhogen, zijn armoede, stress en de relatie tussen ouders. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat sociale steun en verbinding met andere ouders bijdragen aan positieve opvoeding. Ouders die zich gesteund voelen en deel uitmaken van een netwerk van andere ouders, tonen vaker sensitief opvoedgedrag en ervaren minder stress. Sociaal-emotionele vaardigheden van ouders hebben een beschermend effect, en verhogen daarnaast onderwijskansen en taalbeheersing en verlagen de kans op psychosociale problemen. Schoolfactoren spelen een belangrijke rol voor kansen in het leven, en ook voor de ontwikkeling van sociaal-emotionele vaardigheden en het beweeggedrag. Een goede taalbeheersing is in wetenschappelijk onderzoek geassocieerd met minder psychosociale problemen en middelengebruik als tiener.

## Wat we doen in deze kernaanpak

- > Ouders hebben laagdrempelige mogelijkheden om elkaar te ontmoeten, ervaringen te delen en onderlinge steun te bieden, zodat ze zich verbonden voelen en een netwerk van wederzijdse hulp ontstaat.
- > Ouders worden ondersteund en toegerust in hun opvoedvaardigheden, zodat ze hun kinderen effectief kunnen begeleiden in hun ontwikkeling en goed kunnen omgaan met uitdagingen thuis.
- > Gezinnen en jongeren die stress ervaren, psychosociale problemen hebben of moeite hebben met rondkomen, krijgen gerichte ondersteuning en kunnen laagdrempelig deelnemen aan activiteiten.

Zie de [bijlage](#) voor de tabel bij deze kernaanpak.

Ook in deze kernaanpak gaat het erom dat we verschillende doelgroepen willen bereiken, en dat vraagt soms om gebiedsspecifieke aanpakken. Hier houden we in de uitvoering rekening mee.

## Waar gaat deze kernaanpak niet over?

Deze kernaanpak gaat over de taalbeheersing van specifiek kinderen en hun ouders, niet over de taalbeheersing van andere doelgroepen.



## 4 Processtappen en uitgangspunten

In dit hoofdstuk beschrijven we het proces dat we doorlopen bij het opstellen en uitvoeren van het Wijkplan Sociaal. We gaan in op de uitgangspunten hierbij en kijken naar de volgende stap: de dynamische uitvoeringsagenda.

We doorlopen de volgende fases:

### **Fase 1 t/m 5: Opstellen van het Wijkplan Sociaal**

Fase 1: Voorbereiding

Fase 2: De wijk in beeld

Fase 3: Inzicht in belangrijkste factoren

Fase 4: Kernaankpakken: wat gaan we doen?

Fase 5: Opstellen van het Wijkplan Sociaal

### **Fase 6 t/m 8: Uitvoeren en aanpassen van het Wijkplan Sociaal**

Fase 6: Dynamische uitvoeringsagenda en organisatiestructuur

Fase 7: Uitvoering dynamische uitvoeringsagenda

Fase 8: Meten, leren en verbeteren (continue)

### **Uitgangspunten**

Om impact te kunnen maken hanteren we de volgende uitgangspunten bij het opstellen en uitvoeren van het Wijkplan Sociaal. Dit zijn algemene afspraken waar iedereen die een rol heeft in Wijkplan Sociaal zich aan committeert:

#### *Samenwerken*

Het plan is een samenwerking tussen inwoners, professionals en andere betrokkenen. Alles wat we doen, stemmen we op elkaar af en voeren we in samenhang uit.

#### *Meten, leren en verbeteren*

Iedere organisatie die betrokken is committeert zich aan meten, leren en verbeteren ook van eigen interventies, maatregelen of voorzieningen.

### *Gefaseerd en cyclisch werken*

We werken gefaseerd, het Wijkplan Sociaal gooit niet vanaf dag 1 huidige structuren overboord. We houden oog voor wat er al is en wat goed gaat. Het plan wordt vastgesteld voor de duur van vier jaar, maar we evalueren regelmatig, zodat we kunnen leren en waar nodig bijsturen.

### *Toeleiding*

We helpen elkaar als partners door toegang te geven tot elkaars netwerken, met als doel de activiteiten, voorzieningen, maatregelen zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de inwoners.

### *Verhouding tot basisinterventies, maatregelen en voorzieningen:*

Het Wijkplan Sociaal zorgt ervoor dat we mogelijkheden inzien om zo meer impact te maken. Het Wijkplan Sociaal beschrijft daarmee niet alles wat er al in een wijk gebeurt. We analyseren gezamenlijk wat we al doen en of we hier wel de juiste impact mee maken.

### **Volgende stap: dynamische uitvoeringsagenda**

Op basis van Wijkplan Sociaal wordt een uitvoeringsplan opgesteld rondom de kernaanpakken. Per wijkcombi organiseren we per activiteit met de betrokken organisaties - die hier samen een rol in hebben - methodisch en onderbouwd de verdieping op Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren, Nieuw/verkennen. Passend bij de doelen van WPS zodat deze worden gerealiseerd en de verbinding met het Sociaal Domein, gebiedsgericht werken én veiligheid worden versterkt.

Voor innovatieve activiteiten hebben we tijd nodig om deze op een onderbouwde manier te ontwikkelen. In de looptijd van het programma kunnen ook elders nieuwe activiteiten ontwikkeld worden en inzichten ontstaan die we kunnen toepassen in deze wijk. Bijvoorbeeld door ontwikkelingen in de wijken die vooraf niet, of niet voldoende zichtbaar waren. Zoals snel stijgende eenzaamheid door de coronapandemie. In de uitvoering blijven we scherp op de impact van gekozen activiteiten.

### **Het Wijkplan Sociaal maakt afstemming mogelijk**

#### *Verhoudingen tot andere plannen, domeinen, netwerken*

Naast het Wijkplan Sociaal zijn er ook het Wijkplan Leefbaarheid en Buurtagenda's. Deze plannen hebben deels overlappende doelen en versterken elkaar in hun aanpak. Waar de andere plannen verschillende domeinen samenbrengen, gaat het Wijkplan Sociaal specifiek en gedetailleerder in op de sociale vraagstukken in de wijk. Het Wijkplan Sociaal gaat niet over specialistische volwassenen en Jeugdzorg, WMO-voorzieningen en GGZ-voorzieningen. In de wijkplannen regelen we niet de benodigde (specialistische) zorg. Wel kunnen we signalen doorgeven aan betreffende (interen- en externe) uitvoerders c.q. organisaties. Daarom wordt verbinding georganiseerd met bijvoorbeeld ontwikkeling in de 1e lijn zorg (Hechte Wijkverbanden). We zorgen ervoor dat deze plannen elkaar aanvullen en versterken.

#### *Verhouding tot subsidieregelingen*

In de wijkplannen is goed onderzocht wat er speelt in een wijk en wat er nodig is. Naast dat het wijkplan richting geeft aan de inzet die professionals plegen, gebruiken we het ook voor het beoordelen van subsidieaanvragen >€2500,-. Zo passen activiteiten die door deze wijkactiviteitenregeling gefinancierd worden bij de doelstellingen van het wijkplan.



## 5 Meten, leren en verbeteren

Om écht impact voor inwoners te bereiken moeten we weten of:

- We de juiste dingen doen om onze doelen te bereiken
- We deze juiste dingen op de juiste wijze uitvoeren, zodat het ook echt helpt

Alleen door dit te meten en daar samen van te leren, kunnen we verbeteren en daarmee invloed uitoefenen op de factoren en daarmee onze doelen.

Er zijn drie gebieden waarop we meten, leren en verbeteren:

### 1 Maatschappelijk effect (outcome)

Door maatschappelijk effect te meten, brengen we in beeld in hoeverre de wijkaanpak daadwerkelijk effect heeft op de doelen kansrijk en gezond. Dus: zien we verbeteringen in de kanselijkheid en gezondheid van inwoners in de wijk? Dit maatschappelijk effect meten we met cijfers. We kiezen voor Wijkplan Sociaal de indicatoren uit de wijkprofielen als indicatoren voor het maatschappelijk effect.

### 2 Activiteiten, interventies en maatregelen

We meten zo veel mogelijk of wát we doen ook echt werkt. Het meten van activiteiten, interventies en maatregelen gaat hierover. Onderdelen hiervan zijn: theoretische onderbouwing, bereik, effect en proces.

### 3 Samen impactgedreven werken (in de wijk en de organisaties)

Hierbij evalueren we de samenwerking in de wijk en rondom de kernaanpakken en in hoeverre het lukt om de methode impactgedreven werken toe te passen.

# Bijlage 1: Verschil in bevolkingssamenstelling en sociale samenhang tussen buurten

## De sociale cohesie in Hoefkwartier

Hoefkwartier is een wijk in ontwikkeling. Er wonen ruim 500 mensen, bijna allemaal in appartementen. Velen zijn alleenstaand, relatief jong en niet in Nederland geboren. Relatief veel inwoners hebben een hbo- of wo-opleidingsachtergrond (42,5%). Er zijn 3 soorten woonsituaties: wonen in een tijdelijk initiatief (al dan niet tijdelijk gebouw), woning in sociale huur en wonen in koopappartementen. Het meest opvallend is dat er veel mensen positief zijn over het wonen in de wijk (die in opbouw is) en dat zij behoefte hebben aan saamhorigheid. Professionals beschrijven ook dat er vooralsnog veel inwoners zoekende zijn hoe ze de verbinding in de buurt kunnen opbouwen. Maar veel inwoners willen zich inspannen om wat van de wijk te maken, ook de mensen die (vooralsnog) tijdelijk in Hoefkwartier wonen. De Louf is de belangrijkste (en enige en tijdelijke) plek van sociale activiteit en het bijzondere is dat veel verschillende mensen de weg hier naartoe vinden. Daarnaast wonen volgens professionals veel mensen in Hoefkwartier die de Nederlandse taal nog niet goed beheersen. Voor deze buurt dient daarom in het bijzonder aandacht te zijn voor het ontwikkelen van goede taalvaardigheden en sociale, inclusieve activiteiten en plekken (binnen en buiten) die participatie en steun bevorderen.

## De sociale cohesie in Schothorst-Zuid

In Schothorst-Zuid maken 4,7% van de gezinnen gebruik van meerdere regelingen (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet). Dit is iets hoger dan in de rest van het gebied en kan een indicatie zijn voor multiproblematiek. Professionals geven aan dat multiproblematiek de drempel verhoogt om iets voor elkaar en voor de buurt te doen. Daarnaast verhuizen relatief veel mensen in de buurt De Plaatsen waardoor de fluctuatie groot is. Volgens professionals is dit een risicofactor voor de verbinding met burens en de buurt. Ook merken zij op dat in deze wijk vaker sprake is van armoede. Dit zien we ook terug in de cijfers. In de aanpak houden we rekening met de omstandigheden in de wijk en zetten extra in op de behoefte naar ontmoeting en sociale steun.

Schothorst-Zuid is een grote wijk met 3 buurten, die een verschillende sociale cohesie laten zien. Alle 3 de buurten hebben aandacht nodig op dit gebied. Het Inloophuis Schothorst is een wijkontmoetingsplek. En bij de Buitenkast ontmoeten ouders en kinderen elkaar.



- De Koperhorst is een stabiele buurt met veel sociale samenhang. Opvallend is dat meer generaties die sociale samenhang voelen en waarderen. De jongere generaties geven aan dat zij graag hier willen blijven wonen. Een geschikte woning vinden is niet altijd makkelijk. De bewoners zijn initiatiefrijk en gericht op behoud van de kwaliteiten van hun buurt (wonen, voorzieningen en groen); de uitdaging in deze buurt is om de tevredenheid met de sociale samenhang te behouden. In deze buurt bevindt zich ook de gelijknamige wijkontmoetingsplek 'De Koperhorst'.
- De Vuurtoren geeft een wisselend beeld. Binnen deze buurt bestaan verschillende 'eilandjes', die in meer of mindere mate sociale samenhang kennen. In het nieuwere deel eengezinswoningen (jaren-90) is sociale samenhang, in het oudere deel (jaren-70) ook en in het relatief grote deel (>40%) appartementen een stuk minder. Op buurtniveau als geheel herkennen we weinig sociale samenhang. In deze buurt wonen relatief veel ouderen, meer dan in de andere buurten;



- De Plaatsen heeft veel sociale huurwoningen en veel appartementen (>60%). Veel inwoners zijn geboren buiten Nederland of Europa. Vergeleken met de rest van Schothorst wonen hier minder hbo- of wo-opgeleiden, hebben mensen lagere inkomens en minder vaak werk. De sociale samenhang is zeer lokaal en vaak afhankelijk van de straat waar men woont. In de flats hebben bewoners relatief weinig contact met elkaar. In deze buurt ligt de wijkontmoetingsplek Inloophuis Schothorst.

### **De sociale cohesie in Schothorst-Noord**

Daar waar we in Schothorst-Zuid relatief vaak kijken naar buurtniveau, doen we dat in Schothorst-Noord nauwelijks. De buurten kennen wel wat verschil, maar minder groot dan in Schothorst-Zuid. Partners geven aan zich wat zorgen te maken over de buurt Queekhoven. Hier vinden vaak incidenten plaats. In Schothorst-Noord is meer dan de helft een koopwoning en relatief veel eengezinswoningen (74%). Er wonen vergeleken met Schothorst-Zuid veel kinderen. Meer dan 50% van de volwassenen is gescheiden of ongehuwd. Veel mensen zijn in Nederland geboren (79%). Opleidingsniveaus zijn hier redelijk verdeeld (hbo/wo - mbo/havo/vwo - basisonderwijs/vmbo). Sociale samenhang en initiatieven zijn lokaal (bv buurttuin). Rondom de Camera Obscurastraat lijkt er meer samenhang te zijn. Over het algemeen ervaren professionals mensen in Schothorst-Noord als op zichzelf en het 'gewoner leven' gericht. Er zijn weinig buurtinitiatieven.

### **De sociale cohesie in Zielhorst**

Het gaat relatief goed met de wijk Zielhorst en de mensen die daar wonen. Er zijn veel initiatieven in de buurt variërend van veel activiteiten in wijkontmoetingsplek 't Middelpunt tot het jaarlijkse Zomerwijkfeest. In het jongerenontmoetingscentrum So What komen jongeren tussen de 10 en 25 jaar uit Zielhorst en andere wijken samen. Zorgen zijn er ook, met name over flatgebouwen Overseldert en Nederseldert. Bewoners leven daar niet altijd goed samen. De hulp van partners wordt regelmatig gevraagd om conflicten op te lossen. Er wonen in Zielhorst relatief veel mensen die meedenken op wijkniveau. Zij zijn gericht op het goed houden van de wijk en het verder uitbouwen van initiatieven. Mensen hebben relatief vaak een hbo- of wo-opleiding en een relatief hoog inkomen.

## Bijlage 2: Kernaanpak 1, Verbinding en Meedoen

### Ontmoetingsplekken

Ontmoetingsplekken inzetten als hart van de wijk, waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, ondersteunen en actief deelnemen aan het wijkleven.

Mogelijkheden	Basisactiviteiten (bestaand) Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren, Nieuw/verkennen	Factoren
Inzetten voor het behoud en de borging van ontmoetingsplekken als voorziening voor de hele wijk.	<b>Bestaande</b> ontmoetingsplekken zijn: Koperhorst, Inloophuis Schothorst, 't Middelpunt, De Louf, So What en Buitenkast	Sociale steun en verbondenheid, participatie
Drempels wegnemen om bij een ontmoetingsplek binnen te stappen.	<b>Uitbreiden:</b> Programmering op vertrouwde plekken inzetten als opstap naar ontmoetingsplekken.	Participatie, inclusie
	<b>Bestaand en uitbreiden:</b> Kunst inzetten in de openbare ruimte, waardoor informele ontmoeting ontstaat en de drempel naar bestaande wijkvoorzieningen en ontmoetingsplekken wordt verlaagd (vb: "you don't need to fight for a place at the table").	Participatie, inclusie, zingeving
Onbenut vrijwilligerspotentieel benutten voor ontmoetingsplekken	<b>Verkennen</b> en van elkaar leren hoe vrijwilligers te vinden voor een ontmoetingsplek of activiteit.	Sociale steun en verbondenheid, participatie, zingeving, ervaren kwaliteit van leven

### Activiteiten door inwoners

Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om zelf initiatieven te nemen die bijdragen aan ontmoeting, sociale steun en participatie.

Mogelijkheden	Basisactiviteiten (bestaand) Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren, Nieuw/verkennen	Factoren
Jongeren	<b>Uitbreiden</b> van Young Leaders of een vergelijkbaar programma inzetten.	Sociale steun en verbondenheid, participatie, zingeving
Alle inwoners	<b>Verkennen</b> of inwoners zich via ABCD of Studio Bruis (55+) willen inzetten voor de wijk en hoe we hen daarbij kunnen ondersteunen.	Sociale steun en verbondenheid, participatie, zingeving, ervaren kwaliteit van leven
	Bestaande bewonersinitiatieven faciliteren en <b>verkennen</b> hoe zij als vangnet kunnen fungeren.	Sociale steun en verbondenheid, ervaren kwaliteit van leven
Statushouders	<b>Uitbreiden</b> van maatjesprojecten voor statushouders en hun gezinnen.	Sociale steun en verbondenheid, inclusie, taalbeheersing, ervaren kwaliteit van leven

## Activiteiten voor inwoners

Activiteiten sluiten aan bij de behoeften van inwoners en worden zo ingericht dat zij toegankelijk, uitnodigend en passend zijn voor diverse doelgroepen.

Mogelijkheden	Basisactiviteiten (bestaand) Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren, Nieuw/verkennen	Factoren
Als we activiteiten aanbieden, houden we rekening met randvoorwaarden, zoals <ul style="list-style-type: none"><li>• Cultuursensitiviteit. We bedenken per doelgroep hoe we drempels kunnen wegnemen.</li><li>• Activiteiten worden ontwikkeld vanuit de behoefte van inwoners</li><li>• Positieve framing van activiteiten (Gelukscafé of Happy-fest i.p.v. activiteit tegen eenzaamheid)</li><li>• Activiteiten zijn goedkoop, laagdrempelig en gezellig</li></ul>	<b>Onderzoeken</b> hoe toegankelijk bestaande activiteiten zijn en indien nodig <b>verbeteren</b> door meer rekening te houden met randvoorwaarden.	Sociale steun en verbondenheid, participatie, inclusie, taalbeheersing, zingeving en ervaren kwaliteit van leven

## Over activiteiten en de wijk

Meer uitwisseling over het samenleven in de wijk en het activiteiten- en ondersteuningsaanbod.

Mogelijkheden	Basisactiviteiten (bestaand) Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren, Nieuw/verkennen	Factoren
We komen meer te weten over hoe inwoners de wijk ervaren en zetten ons in voor vreedzaam samenleven	<b>Uitbreiden</b> van “Spreek-je-uit-over-de-wijk”-avonden die tot op heden alleen in Hoefkwartier worden georganiseerd.	Sociale steun en verbondenheid, participatie, inclusie, taalbeheersing, zingeving en ervaren kwaliteit van leven
	<b>Uitbreiden</b> van buurtbemiddeling indien nodig	Sociale steun en verbondenheid, ervaren kwaliteit van leven
We verbeteren de communicatie over activiteiten en ondersteuningsaanbod in de wijk en zijn als professionals op de hoogte van elkaars aanbod.	<p><b>Verkennen</b> of Meet-en-Greets met professionals en inwoners kunnen helpen om elkaar over initiatieven te informeren.</p> <p><b>Onderzoeken</b> hoe we het beste over activiteiten en ondersteuningsaanbod kunnen communiceren, bijvoorbeeld d.m.v. een fysiek wijkkrantje. Aandachtspunt: ook geschikt voor oudere inwoners</p> <p><b>Nieuw:</b> Hart-voor-SZH-logo ontwerpen dat we in communicatie over activiteiten en de wijk gebruiken.</p> <p><b>Verkennen</b> of we een informatiewinkel in Schothorst kunnen openen.</p>	Sociale steun en verbondenheid, participatie

## Bijlage 3: Kernaanpak 2, Gezond, Actief en Verbonden ouder worden

### Ondersteuning voor inwoners

Naasten, buren en de wijk bieden ondersteuning aan ouderen en mantelzorgers.

Mogelijkheden ondersteuning	Basisactiviteiten (bestaand) Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren, Nieuw/verkennen	Factoren
Uit de GGD-gezondheidsmonitor blijkt dat veel ouderen willen en kunnen bijdragen als vrijwilliger, wat bijdraagt aan zingeving.	<b>Uitbreiden</b> of <b>verbeteren</b> : vrijwilligerswerk onder ouderen stimuleren, rekening houdend met hun behoefte aan flexibele tijdsinvulling	Participatie, sociale steun en verbondenheid, zingeving, actief ouder worden, ervaren kwaliteit van leven
We zetten ons in voor een zorgzame en betrokken omgeving voor oudere inwoners.	<b>Nieuw</b> : Stapsgewijs werken aan de realisatie van een dementievriendelijke wijk in SZH.  <b>Uitbreiden</b> van burenhulp, omdat ouderen behoefte hebben aan een vertrouwd gezicht dat helpt met praktische klussen.	Sociale steun en verbondenheid, actief ouder worden, psychosociale problemen en ervaren kwaliteit van leven
We ondersteunen mantelzorgers.	Nieuw of uitbreiden van interventies voor mantelzorgondersteuning zoals Partner in Balans	Sociale steun en verbondenheid, actief ouder worden, psychosociale problemen en ervaren kwaliteit van leven
Ouder worden brengt vragen met zich mee. We zetten ons in voor laagdrempelige informatievoorziening.	<b>Voortzetten</b> van themabijeenkomsten gezond ouder worden.	Actief ouder worden, psychosociale problemen en ervaren kwaliteit van leven

## Activiteiten voor inwoners

Activiteiten gericht op bewegen

Mogelijkheden ondersteuning	Basisactiviteiten (bestaand)	Factoren
Beweeggroepen	Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren, Nieuw/verkennen <b>Uitbreiden</b> van de interventies doortrappen (veilig fietsen) en valpreventie en blijvend contact na afloop van de cursussen stimuleren. <b>Uitbreiden</b> van de beweegmogelijkheden voor 50-plussers in de wijk, indien mogelijk ook de interventie Sociaal vitaal in kleur (De Plaatsen)	Sociale steun en verbondenheid, bewegen, actief ouder worden, ervaren kwaliteit van leven.
Beweging in de openbare ruimte	Onderzoeken welke beweegmogelijkheden in de openbare ruimte gerealiseerd kunnen worden.	Bewegen, actief ouder worden, ervaren kwaliteit van leven.

Activiteiten gericht op ontmoeten

Mogelijkheden ondersteuning	Basisactiviteiten (bestaand)	Factoren
Drempels verminderen om elkaar te ontmoeten bij ontmoetingsplekken en in gemeenschappelijke ruimtes. Hierbij houden we er ook rekening mee dat sommige inwoners liever individueel, i.p.v. in groepsverband worden ondersteund.	Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren, Nieuw/verkennen <b>Verkennen</b> op welke plekken ouderen elkaar en anderen kunnen ontmoeten, naast de gesubsidieerde ontmoetingsplekken, bijvoorbeeld huiskamers van wooncomplexen of d.m.v. <b>Verkennen</b> of <b>nieuw</b> : Organiseren dat vrijwilligers ouderen meenemen naar ontmoetingsplekken, zodat zij 'warm' worden toegeleid. Onderzoeken waar we gezamenlijke eetactiviteiten in wooncomplexen kunnen organiseren (randvoorwaarde: goede begeleiding i.p.v. zelf georganiseerd door bewoners). <b>Verkennen</b> of we buurtverbinders of communitybuilders kunnen inzetten voor gezelligheid en ondersteuning in wooncomplexen.	Participatie, sociale steun en verbondenheid, zingeving, actief ouder worden, psychosociale problemen en ervaren kwaliteit van leven.
Ontmoeting en dialoog stimuleren rond ouder worden, levensveranderingen en ingrijpende levensgebeurtenissen		
<b>Randvoorwaarde voor deelname aan sociale activiteiten: mobiliteit.</b> We verbeteren vervoersmogelijkheden voor ouderen, zodat zij zelfstandig blijven	<b>Verkennen</b> hoe we duofiets of het wijkmobiel nog meer onder de aandacht kunnen brengen of eventueel kunnen <b>uitbreiden</b>	Participatie, actief ouder worden, ervaren kwaliteit van leven.

## Samenwerking

Betere werkafspraken, zodat het makkelijker wordt om rondom een inwoner samen te werken. Vaak gaat het om de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein.

<b>Mogelijkheden ondersteuning</b>	<b>Basisactiviteiten</b> (bestaand) Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren, Nieuw/verkennen	<b>Factoren</b>
We maken duidelijke werkafspraken voor efficiënte samenwerking en doorverwijzing van inwoners.	<b>Verkennen</b> welke kansen tools voor de gegevensuitwisseling bieden (zoals Sillo of Boards) om de samenwerking te verbeteren. <b>Verbeteren</b> van het gebruik van Welzijn op Recept. Omdat veel vragen aan huisartsen niet-medisch zijn. <b>Verkennen</b> of er al een ‘aanpak vroegsignalering zorgmijders’ is, die we in SZH kunnen toepassen en welke rol casemanagers kunnen spelen. Omdat sommige ouderen niet in beeld zijn bij de huisarts of pas in beeld komen als er (grote) problemen zijn.	Sociale steun en verbondenheid, actief ouder worden, en ervaren kwaliteit van leven

## Bijlage 4: Keraanpak 3, Mentaal Welzijn

### Toeleiden naar en bereik van activiteiten en ondersteuning

Veel vragen worden niet gesteld, of worden aan een organisatie gesteld die deze vragen niet kan beantwoorden.

Mogelijkheden	Basisactiviteiten (bestaand) Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren , Nieuw/verkennen	Factoren
We onderzoeken hoe inwoners sneller op het juiste adres terecht komen met een welzijnsgerelateerde vraag. Ligt de oplossing in bekendheid van welzijnspartners? In betere doorverwijzing vanuit het medisch domein? Of in professionals/vrijwilligers die inwoners persoonlijk toeleiden?	<p><b>Uitbreiden</b> Sociaal verwijzen (voorheen Welzijn op Recept). Niet alleen huisartsen maar ook paramedici kunnen doorverwijzen.</p> <p><b>Onderzoeken</b> of we met het huidige ondersteuningsaanbod de juiste doelgroep bereiken.</p> <p><b>Onderzoeken</b> of mensen gebruik maken van mantelzorgondersteuning.</p>	Psychosociale problemen, sociale steun en verbondenheid en ervaren kwaliteit van leven.

### Informatie en voorlichting

Om vragen te normaliseren, laagdrempelig te beantwoorden en bij te dragen aan een positievere framing

Mogelijkheden	Basisactiviteiten (bestaand) Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren , Nieuw/verkennen	Factoren
We onderzoeken wat werkt om vragen over mentale gezondheid laagdrempelig te beantwoorden.	Verkennen welke activiteiten of informatiebijeenkomsten we kunnen organiseren over mentale gezondheid (zoals Gelukscafé in Utrecht)	Psychosociale problemen, sociale steun en verbondenheid en ervaren kwaliteit van leven

## Verbinding met elkaar

Activiteiten en initiatieven die contact met elkaar en met andere wijkbewoners bevorderen.

Mogelijkheden	Basisactiviteiten (bestaand) Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren , Nieuw/verkennen	Factoren
We versterken het beweegaanbod, zodat ouderen fysiek en mentaal fit blijven.	<p><b>Uitbreiden</b> van de Wandelchallenge, ook wat betreft doel- en leeftijdsgroepen. Blijvend contact stimuleren tussen deelnemers na afloop.</p> <p><b>Verkennen</b> of we Life Goals kunnen inzetten (beweegmogelijkheden voor mensen met psychische kwetsbare achtergrond).</p> <p><b>Verkennen</b> of het aanbod aangepast sporten voldoet aan de vraag en indien nodig uitbreiden.</p>	Psychosociale problemen, stress, bewegen, sociale steun en verbondenheid en ervaren kwaliteit van leven
We breiden ontmoetingsactiviteiten uit voor meer sociale steun en verbondenheid.	<p><b>Onderzoeken</b> of we het Herstelnetwerk Eemland nog gericht kunnen inzetten bij deze kernaanpak.</p> <p><b>Onderzoeken</b> welke kansen de interventie creatief leven biedt voor met name jongeren uit Hoefkwartier.</p> <p><b>Uitbreiden</b> van Vangnetwerken of Voorzorgcirkels of laten inspireren door Hooglandse maatjes.</p>	Psychosociale problemen, stress, sociale steun en verbondenheid en ervaren kwaliteit van leven

## Bijlage 5: Kernaankpak 4, Kansrijk Opgroeien

### Opvoeding

Omschrijving	Mogelijkheden	Basisactiviteiten (bestaand) Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren , Nieuw/verkennen	Factoren
We stimuleren ontmoeting en onderlinge uitwisseling tussen ouders.	Ouders kunnen elkaar ontmoeten in informele ouder-groepen.	<b>Nieuw of versterken</b> van bijvoorbeeld Mama café, Bakkie Kroost, Centering Zwangerschap en Ouderschapskringen in de wijk	Opvoedgedrag en opvoedvaardigheden, kindermishandeling en huiselijk geweld, taalbeheersing, sociaal-emotionele vaardigheden
	Ouders vinden laagdrempelig betrouwbare informatie over onderwerpen als sociale mediagebruik, zelfbeeld van kinderen, hoogbegaafdheid, ADHD en autisme.	<b>Versterken</b> van digitale informatie, informatiebijeenkomsten en contactgroepen.	Opvoedgedrag en opvoedvaardigheden, sociaal-emotionele vaardigheden
Ouders zijn toegerust met opvoedvaardigheden om hun kind goed te begeleiden in zijn ontwikkeling.	Taalontwikkeling	<b>Nieuw of uitbreiden</b> van de stedelijke acties op ouderbetrokkenheid bij taalstimulering  <b>Onderzoeken</b> in hoeverre kinderen gebruik maken van VVE	Taalbeheersing
	Grenzen stellen	<b>Nieuw</b> inzetten van programma's als verbindend gezag of een pubercursus	Opvoedgedrag en opvoedvaardigheden, taalbeheersing, sociaal-emotionele vaardigheden
We bieden extra ondersteuning aan ouders die dat nodig hebben.	Ondersteuningsaanbod voor opvoeden in twee culturen en een goede toeleiding naar dit aanbod, bijvoorbeeld met sleutelpersonen.	<b>Versterken</b> van bestaand ondersteuningsaanbod.	Opvoedgedrag en opvoedvaardigheden
	Ondersteuning voor ouders die veel stress ervaren.	<b>Versterken</b> van cursus positief opvoeden of inzet van maatjes(gezinnen)	Opvoedgedrag en opvoedvaardigheden

## Kinderen en jongeren

Omschrijving	Mogelijkheden	Basisactiviteiten (bestaand) Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren , Nieuw/verkennen	Factoren
<p>Kinderen en jongeren verdienen een fijne omgeving om zich te kunnen ontwikkelen. We zetten in op ontmoeting, de ontwikkeling van sociaalemotionele vaardigheden en ondersteuning als het opgroeien (even) niet makkelijk is.</p>	<p>Ontwikkeling van sociaalemotionele vaardigheden ondersteunen en ontmoeting met andere kinderen en jongeren stimuleren.</p> <p>Ondersteuning bij stress en zorgen thuis, bijvoorbeeld door een scheiding.</p>	<p><b>Bestaand:</b> Buitenkast, jongerenontmoetingscentrum So What, Buitenkast</p> <p><b>Versterken</b> van naschoolse activiteiten voor alle kinderen, met ook aandacht voor kinderen die mogelijk hoogbegaafd zijn of autisme hebben</p> <p><b>Uitbreiden</b> van Join Us en inzetten op goede toeleiding</p> <p><b>Voortzetten</b> van een pedagogisch speelcoach die kinderen in de wijk begeleid in vreedzaam spelen als de school dicht is.</p> <p><b>Versterken</b> van weerbaarheids- en sociale vaardigheidstrainingen</p> <p><b>Onderzoeken</b> hoe het bereik van en behoefte naar interventies is voor kinderen van gescheiden ouders, zoals Piep zei de muis en Billy Boom</p>	<p>Participatie, sociaal-emotionele vaardigheden</p>

## Rondkomen

Omschrijving	Mogelijkheden	Basisactiviteiten (bestaand) Voortzetten en/of uitbreiden, Verbeteren , Nieuw/verkennen	Factoren
Opgroeien in een gezin dat moeite heeft met rondkomen kan een goede thuissituatie belemmeren. We proberen gezinnen nog beter te bereiken en het onderwerp te normaliseren.	WIZ en schuldhulpverlening zijn dichtbij, met name in de buurt De Plaatsen en werken stress-sensitief. Versterken van contact tussen organisaties voor de financiële ondersteuning en andere maatschappelijke partners voor betere doorverwijzing en samenwerking.	<b>Versterken</b> van de inzet van vrijwilligers of ambassadeurs.	Sociaaleconomische status, arbeidsparticipatie, kindermishandeling en huiselijk geweld
	We normaliseren en faciliteren gesprekken over rondkomen.	<b>Nieuw</b> organiseren van thema-avonden over rondkomen.  WIZ en schuldhulpverlening laten aansluiten bij bestaande activiteiten om het onderwerp rondkomen laagdrempelig bespreekbaar te maken.	Sociaaleconomische status, arbeidsparticipatie, kindermishandeling en huiselijk geweld

## Bijlage 6: Betrokken organisaties bij totstandkoming wijkplan

Verschillende partijen hebben, ieder vanuit hun eigen rol en betrokkenheid, bijgedragen aan dit wijkplan. Onderstaand overzicht is een weergave van deze samenwerking en is mogelijk niet volledig.

- Indebuurt033
- GGDru
- SRO
- ABC
- Onderwijs (basisscholen en voortgezet onderwijs)
- Kinderopvang
- Alliantie
- Portaal
- Huisartsen Eemland
- Huisartsenpraktijk Sagenhoek
- Stichting Wijkteams Amersfoort
- Integratiewerk
- Ontmoetingsplekken
- MetMaya
- NEOS cultuuronderwijs
- Bibliotheek Eemland
- Beweging 3.0
- King Arthur Groep
- Gemeente: Werk, Inkomen, Zorg; Handhaving

**Colofon**

Uitgave Gemeente Amersfoort  
Vormgeving Studioharryprins.nl  
Fotografie Gemeente Amersfoort

**Gemeente Amersfoort****Postadres**

Postbus 4000  
3800 EA Amersfoort

**Bezoekadres**

Stadhuisplein 1  
3811 LM Amersfoort

**T 14 033**

**E** [info@amersfoort.nl](mailto:info@amersfoort.nl)  
**I** [www.amersfoort.nl](http://www.amersfoort.nl)